

Беседа Владике Артемија у Недељу о митару и фарисеју 2019. године у манастиру Свих српских Светитеља у Гринбаху, Аустрија

У име Оца и Сина и Светога Духа!

Ево браћо драга и сестре, радујмо се Богу и благодаримо што смо овде сабрали баш у ову недељу када почиње припрема за дочек Васкрсења Христовога.

Рећи ћу макар неколико речи у вези данашње свете Недеље која је посвећена Јеванђељу које смо данас слушали, Јеванђељу о митару и фарисеју. Чули сте Јеванђеље да га не препричавам. Оно што је битно да знамо, а то је да се данас налазимо на једној великој раскрсници од које воде два пута: један води у Царство небеско, да други води у пакао огњени. Пример та два пута јесу она два човека које помиње Свето Јеванђеље: фарисеј и митар. Чули сте која је разлика међу њима. Фарисеј има добра дела, али му је нешто фалило, главно и основно, фалило му смирење. Он је дошао у цркву да се пред Богом хвали и похвали, да уздигне себе изнад осталих људи. Зато и каже: *"Хвала ти Боже што нисам као остали: крадљивац, лопов, незаконик, прељубник или као овај митар"*, цариник који је позади стајао. Дакле, уместо да Богу благодари на благодати Божјој која му је омогућила да чини та добра дела, јер вели пости два пута у недељи, моли се Богу свакога дана и сматра да је заслужио да га Бог зато награди. Као да Бог не зна његова дела, већ да он поново пред Бога изнесе, уздижући уствари себе.

А овај други човек, смирени, заиста грешник. Познато је да су цариници увек, као и данас, били склони да пљачкају народ. Дакле, и овај цариник који је свестан својих грехова, зато вели, стајао је позади у цркви, није се усуђивао ни очи своје да подигне према небу, јер је био свестан својих грехова, својих слабости. Зато вели, бијући се у груди своје, говорећи само једну кратку молитву: *"Боже, милостив буди мени грешноме."*

И Господ завршава Своје Јеванђеље, Свој пут. Овај други иде својој кући оправдан, значи цариник, а не онај први фарисеј који се хвалио.

Шта то ова два човека показују? Један показује највећи грех, извор свих грехова наших и слабости, показује гордост, јер гордост је мајка свих, уствари, грехова и слабости. И зависти, и злобе, и свађе, и мржње и туче. Све то долази од гордости, јер сматрамо сами за себе да смо бољи од свих као и овај фарисеј што се молио.

А друго на супрот томе греху, постоји само једна врлина која побеђује овај грех, а то је смирење. Смирени човек осећа себе најгрешнијим од свих, нема ни смелости, ни храбрости ни да подигне очи ка небу да се моли, него погнуте главе само да вапије: *"Боже, милостив буди мени грешноме."* У томе је наше смирење, у томе је разлика између ова два човека, у томе је разлика и данас међу људима.

Много има оних који се хвале својим добрим делима или пак који сматрају себе бољим и већим од многих људи. Они су у друштву онога првога хвалисавца фарисеја. А мали је број људи који су у стању да смире себе и да осећају, пре свега, своју недостојност пред Богом, своју грешност и да се моле Богу са

смирењем да их Бог помилује, као овај цариник: *"Боже, милостив буди мени грешноме."*

То је поука, браћо и сестре, у прву недељу када почиње припрема за свето Васкрсење Христово. Данас, уствари, почиње пост који се припрема, пост душе почиње пре поста тела на три недеље. Зашто? Да се покаже да је душа много важнија од тела, да без овог духовнога поста - смирења и осталих врлина хришћанских, телесни пост, не даје, само од једне врсте хране, не чини ништа. То не значи да не треба постити, али треба удружити та два поста: пост телесни који смирава наше страсти и пост духовни који смирује нашу гордост и нашу сујету. Само удружена та два поста јесу, уствари два крила којима наша душа узлеће ка небу и само ко буде тако одржао и овај духовни пост и телесни пост, он ће на празник Васкрсења Христовога осетити, заиста, пуну духовну радост што је принео макар мали труд пред Богом својим и смирио себе пред Богом својим. Нека би Господ и нама, браћо и сестре, дао да прихватимо овај пут који води кроз смирење у спасење, јер кажу свети оци - без смирења нема ни спасења. А на супрот смирењу, рекли смо, стоји гордост која са овим својим кћерима води нас у пропаст.

Нека нас Господ сачува и избави од такве пропасти и дарује да достојно проведемо свету четрдесетницу и да у радости духовној дочекамо славно Васкрсење Христово. Да би нас Он Васкрсли Господ наш примио када пођемо одавде са земље, да нас Он прими у Царство Своје небеско да и ми тамо са свима Светима слаavimo Њега чудесног Господа Исуса Христа са Оцем и Духом Светим кроз векове и сву вечност. Амин.